

Bedömning av delårsrapport 2014-08-31

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenlig med kommunfullmäktiges beslutade finansiella och verksamhetsmässiga mål. Bedömningen ska biläggas delårsrapporten inför fullmäktiges behandling.

Vår bedömning av delårsrapporten är baserad på en översiktlig granskning. Det innebär att granskningen har varit begränsad i omfattning, inriktad på övergripande analys och inte på detaljer i redovisningen.

En delårsrapport ska enligt kommunal redovisningslag innehålla förkortad förvaltningsberättelse, balansräkning, resultaträkning och vissa andra upplysningar. Fr o m år 2014 gäller också en rekommendation från rådet för kommunal redovisning (RKR) för miniminivå på innehåll.

Rapportinnehåll

Vi bedömer att delårsrapporten i huvudsak har upprättats i enlighet med krav i kommunal redovisningslag (KRL) och normgivande organ som rådet för kommunal redovisning (RKR). Några förbättringsområden finns vad avser balansräkningens uppställning med avseende på resultatutjämningsreserv och en samlad bedömning av om mål för god ekonomisk hushållning inkluderande verksamhetsmålen uppnås.

Finansiella mål

Kommunfullmäktiges riktlinjer för god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär sammantaget att värdet för kommunens egna kapital ska säkerställas, verkliga pensionskostnader täckas samt att självfinansiering uppnås. För att uppnå detta skulle det krävas ett resultat för året på minst 3 mnkr. Årets prognos pekar mot ett underskott på 0,7 mnkr jämfört med ett budgeterat resultat på 4,9 mnkr och därmed uppnås inte målet för god ekonomisk hushållning och inte heller det lagstadgade balanskravet som uppgår till -1,9 mnkr. En åtgärdsplan måste därmed antas och underskott täckas inom tre år.

Övriga fastställda finansiella mål som att skattesatsen ska hållas oförändrad uppfylls medan målet om att soliditeten inklusive pensionskulden ska vara positiv och förbättras anges löpa stor risk att inte uppnås baserat på det prognosticerade resultatet.

Vi gör ingen annan bedömning av måluppfyllelsen än den redovisade.

Verksamhetsmål

Kommunfullmäktige har fastställt styrkort för år 2014 med fyra övergripande mål och sju mål för specifika verksamheter. Samtliga mål anges i delårsrapporten och skrivningar görs för vart och ett av dem. För de övergripande målen görs ingen egentlig bedömning av måluppfyllelsen utan det anges att måluppfyllelsen pendlar. Exempelvis anges måluppfyllelsen för målet - Götene är ett tillgängligt samhälle för alla - pendla mellan mycket låg till mycket hög!

Av de sju verksamhetsspecifika målen anges att fem till sex når en måluppfyllelse till övervägande eller mycket hög del. Vi gör igen annan bedömning även om vi anser att det ibland är svårt att förstå hur man kommit fram till dessa bedömningar. Sammantaget anser vi inte att delårsrapporten ger tillräckligt underlag för att bedöma om framförallt kommunfullmäktiges övergripande verksamhetsmål kommer att kunna uppnås.

Värdering av måluppfyllelsen skulle underlättas om man i samband med målformuleringsarbetet också tvingades att ange hur och på vilket underlag värderingen av måluppfyllelsen ska ske. Vi vill också poängtera att verksamhetsmålen är en del av god ekonomisk hushållning. Idag framställs god ekonomisk hushållning som att den enbart består av finansiella mål.

För Götene kommuns revisorer

Jan-Olof Karlsson
ordförande

Ingrid Carlsson
vice ordförande

Granskningsrapport

GÖTENE KOMMUN
Ank 2014 -10- 09
D. nr. *KS2014-728.2*
39787

*Hans Axelsson
Karin Johansson*

Oktober 2014

Granskning av delårsrapport 2014

Götene kommun

Innehållsförteckning

1	Sammanfattande bedömning	1
2	Inledning	2
2.1	Bakgrund	2
2.2	Syfte, revisionsfrågor och avgränsning	2
2.3	Revisionskriterier	3
2.4	Metod	3
3	Granskningsresultat	4
3.1	Rättvisande räkenskaper och god redovisningssed	4
3.2	Resultatanalys	5
3.3	Nämndernas budgetuppföljning och prognos	5
3.4	God ekonomisk hushållning	6
3.4.1	Finansiella mål	6
3.4.2	Mål för verksamheten	6

1 Sammanfattande bedömning

PwC har på uppdrag av kommunens förtroendevalda revisorer översiktligt granskat kommunens delårsrapport för perioden 2014-01-01 – 2014-08-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2014.

Syftet med den översiktliga granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin bedömning av om delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål som kommunfullmäktige fastställt. Revisorernas uttalande avges i den bedömning som de avlämnar till kommunfullmäktige i samband med att delårsrapporten behandlas.

Resultatet för perioden är 16,8 mnkr vilket är 17,3 mnkr lägre än motsvarande period föregående år. Prognosen för helåret pekar mot ett underskott på 0,7 mnkr. I resultatprognosen ingår en post på 3,1 mnkr inkl. indexuppräknings för medfinansiering av E20. Posten redovisas i delårsrapporten som extraordinär vilket dock kommer att ändras till årsbokslutet. I resultatet ingår också realisationsvinster på 1,2 mnkr vilket enligt den balanskravsutredning som redovisas innebär ett balanskravsresultat på – 1,9 mnkr och en bedömning att balanskravet inte kommer att uppfyllas.

Utifrån vår översiktliga granskning gör vi följande bedömning av kommunens delårsrapport:

- *Att delårsrapporten i huvudsak har upprättats i enlighet med den kommunala redovisningslagens (KRL) krav och uttalanden från normgivande organ som rådet för kommunal redovisning (RKR). Några förbättringsområden finns avseende balansräkningens uppställning och bedömning av begreppet god ekonomisk hushållning*
- *För målpåfyllelsen avseende de finansiella målen gör vi ingen annan bedömning än kommunstyrelsen vilket innebär att målet för god ekonomisk hushållning sannolikt inte kommer att uppnås och att balanskravsresultatet inte klaras.*

Om en kommun i sin årsredovisning konstaterar ett balanskravsunderskott för året stadgar regelverket att underskottet ska regleras senast efter tre år. Ett underskott som till exempel uppstår för år 2014 ska således vara reglerat senast år 2017. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur en reglering ska ske. Beslut om en åtgärdsplan bör fattas snarast efter det att ett negativt resultat konstaterats. Det är emellertid viktigt att sätta in åtgärder så fort som möjligt så att inte tid går förlorad i onödan. Enligt prop 2003/04:105 bör det åtminstone översiktligt i delårsrapporten framgå vilka åtgärder som krävs för att uppnå balanskravet. Till viss del återfinns detta i budgetenheternas redovisning.

- Övriga fastställda finansiella mål som att skattesatsen ska hållas oförändrad uppfylls medan målet om att soliditeten inklusive pensionsskulden ska vara positiv och förbättras anges löpa stor risk att inte uppnås baserat på det prognosticerade resultatet.
- Redovisningen av framförallt de övergripande verksamhetsmålen och dess måluppfyllelse är inte tillräckligt stringent och det görs ingen egentlig bedömning av måluppfyllelsen. Vi kan därför inte bedöma sannolikheten för om målen kommer att kunna uppnås. Enligt vår uppfattning vore det bra om man i samma stund som man formulerade ett mål också angav hur och på vilket underlag målet ska följas upp.
- Vi vill också poängtera att verksamhetsmålen är en del av god ekonomisk hushållning. Idag framställs god ekonomisk hushållning som att den enbart bestod av finansiella mål.

2 Inledning

2.1 Bakgrund

Kommuner är enligt den kommunala redovisningslagen (KRL), skyldiga att minst en gång om året upprätta en särskild redovisning (delårsrapport) för verksamheten från årets början.

KL 9 kap 9 a §

Revisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten som enligt 8 kap. 20 a § skall behandlas av fullmäktige och årsbokslutet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas skriftliga bedömning skall biläggas delårsrapporten och årsbokslutet.

Revisorernas bedömning av delårsrapporten ska grundas på det ekonomiska resultatet och uppfyllelsen av fullmäktiges mål för ekonomi och verksamhet.

2.2 Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Granskningen syftar till att översiktligt bedöma om delårsrapporten ger svar på följande revisionsfrågor.

- Har delårsrapporten upprättats enligt lagens krav och god redovisningssed?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda finansiella målen, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?
- Är resultaten i delårsrapporten förenliga med de av fullmäktige fastställda målen för verksamheten, d.v.s. finns förutsättningar att målen kommer att uppnås?

Granskningen har planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om delårsrapporten ger en rättvisande bild.

Granskningen är översiktlig och omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i delårsrapporten. Då vår granskning därför inte

varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda felaktigheter kan förekomma.

2.3 Revisionskriterier

Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapporten som enligt 8 kap 20 a § KL ska behandlas av kommunfullmäktige.

Granskningen av delårsrapporten innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen och lag om kommunal redovisning
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendation 22 samt god redovisningssed i övrigt
- Fullmäktigebeslut avseende finansiella och verksamhetsmässiga mål.

2.4 Metod

Granskningen har utförts genom:

- Intervju med berörda tjänstemän
- Analys av relevanta dokument
- Översiktlig granskning och analys av det siffermässiga bokslutet per 2014-08-31 samt av resultatprognosen för året
- Översiktlig analys av verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige fastställda målen

Granskningen är inte lika omfattande som granskningen av årsredovisningen utan mer översiktlig. Granskningen är dessutom mer inriktad på analytisk granskning än på substansgranskning.

Rapporten är faktagranskad av personal på ekonomikontoret.

3 Granskningsresultat

3.1 God redovisningssed

Den upprättade delårsrapporten omfattar perioden januari – augusti. Resultatet för perioden uppgår till 16,8 mnkr.

Vi har granskat om delårsrapporten innehåller lagens (KRL) krav på:

- Förvaltningsberättelse (en översiktlig redogörelse)
- Resultaträkning och balansräkning.

Vi har även granskat om normgivande organs rekommendation 22, som trädde i kraft från och med räkenskapsåret 2014, följs. Enligt rekommendationen ska delårsrapporten innehålla

- Förkortad förvaltningsberättelse (sju punkter anges)
- Balansräkning
- Resultaträkning
- Vissa andra upplysningar

Delårsrapporten innehåller en förkortad förvaltningsberättelse där händelser av väsentlig betydelse beskrivs, vidare ges upplysning om kommunens förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet. Det finns även en samlad redovisning av kommunens investeringsverksamhet samt hur helårsprognosen förhåller sig till den budget som fastställts för den löpande verksamheten.

Det finns en bedömning att god ekonomisk hushållning inte kommer att nås. Målet och redovisningen av begreppet god ekonomisk hushållning begränsas dock till finansiella mål. Lagstiftaren menar dock att god ekonomisk hushållning är såväl ekonomi som verksamhet och en sammanvägd bedömning kunde således gjorts.

Det görs också en balanskravsavtämning och det anges att balanskravet inte kommer att uppnås och att täckning av underskottet måste ske under de tre närmaste åren.

Man gör en sammanställd redovisning med prognos, budget och delårsresultat för året och föregående år. I delårsrapporten kommenteras också bolagens ekonomi.

En sammanställd balansräkning görs också och redovisningen följer också här RKR:s rekommendation som innebär att delårssiffrorna jämförs med närmast föregående räkenskapsårs utgång (2013-12-31). Vi anser dock att man till årsbokslutet ska följa den uppställning av balansräkningen som anges i den kommunala redovisningslagen. Det gäller bl a att särredovisa resultatutjämningsreserven.

I förhållande till RKR:s rekommendation nr 22 som anger miniminivå på innehåll i en delårsrapport så ska man göra en sammanfattande bedömning kring begreppet god ekonomisk hushållning. I Götene delårsrapport sker en bedömning av detta begrepp men enbart utifrån ett finansiellt perspektiv.

Upplysningar ska lämnas om händelser och transaktioner som är viktiga att känna till för att förstå utvecklingen under den aktuella rapportperioden. Det finns också

ett uttalande om att samma redovisningsprinciper används i delårsrapporten som i årsredovisningen.

Vi har granskat ett urval poster bl.a. avseende periodiseringar som är gjorda i samband med delårsrapporten.

Bedömning

I vår översiktliga granskning har det, bortsett från ovan nämnda synpunkter, inte framkommit några andra omständigheter som tyder på att kommunens delårsrapport är upprättad i strid med lagens krav och god redovisningssed i övrigt.

3.2 Resultatanalys

Prognosen för helåret pekar på ett negativt resultat, 0,7 mnkr, vilket är 5,6 mnkr sämre än budgeterat.

Resultatet för perioden är 16,8 mnkr vilket är 17,3 mnkr lägre än motsvarande period föregående år bl a beroende på att i föregående års siffror ligger engångsintäkter på 10,5 mnkr avseende återbetalning av 2005 och 2006 års AFA-premier. Något beslut om återbetalning av 2004 års premier har inte tagits av AFA försäkringar och ev. intäkter har således helt riktigt inte heller tagits med även om en skrivning görs i texten.

I resultatprognosen på -0,7 mnkr ingår en post på 3,1 mnkr inkl. indexuppräknings för medfinansiering av E20. Posten redovisas i delårsrapporten som extraordinär vilket dock enligt uppgift kommer att ändras till årsbokslutet. I resultatet ingår också realisationsvinster på 1,2 mnkr vilket enligt den balanskravsutredning som redovisas innebär ett balanskravsresultat på - 1,9 mnkr och en bedömning att balanskravet inte kommer att uppfyllas.

3.3 Kommunstyrelsen s och budgetenheterna s budgetuppföljning och prognos

Driftredovisning per nämnd resp. budgetenhet, mnkr	Prognos 2014	Budget 2014	Resultat 31/8-14	Avvikelse Prognos och utfall
Kommunstyrelse varav budgetenheterna	643,1	635,3	414,8	- 7,8
Grundskola	158,4	153,4	100,6	- 5,0
Äldreomsorg	127,2	126,9	84,8	- 0,3
Utbildning	69,2	69,0	46,0	- 0,2
Förskola	68,3	68,8	45,3	0,5
Handikappomsorg	60,4	60,4	38,0	0
Individ- och familjeomsorg	49,9	43,6	31,7	- 6,3
Konsult o Administration	25,2	25,5	16,2	0,3
Verksamhetsövergripande	20,9	21,7	12,8	0,8
Kultur och Fritid	20,4	20,4	13,3	0
Politik och Tillsyn	9,6	9,9	5,3	0,3
Samverkan	33,6	35,7	20,8	2,1
	643,1	635,3	414,8	- 7,8

Grundskolans relativt stora budgetavvikelse anges bero på ökade personalkostnader och lokalanpassningar i samband med ombyggnation av ny 7-9 skola. Individ och familjeomsorgens underskott anges bero på ökat antal HVB placeringar och ökade kostnader för IFO vuxen. Budgetenhet Samverkans positiva budgetavvikelse anges bero på minskade kapitalkostnader för Gata-Park. Budgetföljsamheten är i övrigt relativt sett god vilket är en förutsättning för en balanserad ekonomi.

3.4 God ekonomisk hushållning

3.4.1 Finansiella mål

Kommunfullmäktige har i dokumentet "budget 2014 och verksamhetsplan 2015-2016" fastställt fem finansiella mål där målen avseende säkerställande av värde för eget kapital, täckning av verkliga pensionskostnader och självfinansiering av investeringar anges vara god ekonomisk hushållning. Uppföljning sker i delårsrapporten och det anges där att resultatet skulle behöva uppgå till minst 3 mnkr för att uppnå god ekonomisk hushållning. Kommunstyrelsen bedömer därför att målet för god ekonomisk hushållning inte uppnås.

Bedömning

Vår översiktliga granskning visar på att prognostiserade resultat inte når målet för kommunfullmäktiges fastställda mål för god ekonomisk hushållning.

3.4.2 Mål för verksamheten

Kommunfullmäktige har i dokumentet "budget 2014 och verksamhetsplan 2015-2016" fastställt styrkort för år 2014 med fyra övergripande mål och sju mål för specifika verksamheter. Samtliga dessa mål anges i delårsrapporten och skrivningar görs för vart och ett av dem. För de övergripande målen görs, som vi bedömer det, ingen egentlig bedömning av måluppfyllelsen och för samtliga dessa mål anger man att måluppfyllelsen pendlar. Exempelvis anges måluppfyllelsen för målet Götene är ett tillgängligt samhälle för alla pendla mellan mycket låg till mycket hög!!

Enligt vår uppfattning är det nödvändigt att väga samman de olika indikatorerna och göra en sammanvägd bedömning för vart och ett av målen.

Av de sju verksamhetsspecifika målen anges att fem eller möjligen sex når en måluppfyllelse till övervägande del eller mycket hög. Vi gör igen annan bedömning även om vi anser att det ibland är svårt att förstå hur man kommit fram till dessa bedömningar.

Kommunstyrelsen avger inte någon samlad bedömning avseende måluppfyllelsen för verksamhetsmålen.

Bedömning

Redovisningen av framförallt de övergripande verksamhetsmålen och dess måluppfyllelse är sådan att det inte går att göra en sammanvägd bedömning.

Enligt vår uppfattning vore det bra om man i samma stund som man formulerade ett mål också angav hur detta mål ska följas upp.

Vi vill också poängtera att verksamhetsmålen är en del av god ekonomisk hushållning. Idag framställs god ekonomisk hushållning som att den enbart bestod av de finansiella målen.

2014-10-09

Hans Axelsson
Projekt- och uppdragsledare